

ILLUSTRATIE ELIANE GERRITS

FLESSENPOST

Barbie het wiskundegenie

Schrijfster Pia de Jong is met haar gezin verhuisd naar Princeton, in de VS. Ze bericht wekelijks over wat haar opvalt.

Waarom zijn er zo weinig vrouwen in de wiskunde? Sarah-Jane Leslie, hoogleraar aan de universiteit van Princeton, heeft een verrassende kijk op de ongelijke verdeling van de seksen in de wetenschap. In haar lezing liet ze zien dat hoe vaker in een vakgebied het woord genie valt en hoe meer het aangeboren talent wordt benadrukt boven hard werken, hoe minder vrouwen er te vinden zijn. Dat geldt voor haar eigen vakgebied, de filosofie, maar ook de wiskunde scoort erg hoog op de genie-schaal. Volgens Leslie haken meisjes al vroeg af omdat hun verteld wordt dat je een wiskundeknobbel moet hebben om het vak te kunnen begrijpen. Jongens trekken zich daar niets van aan en zien wel hoever ze komen. Leslie pleit er hartschotelijk voor dat ouders en docenten de termen genie, briljant en talent vermijden - codewoorden die meisjes afschrikken. De boodschap moet zijn dat je iets bereikt door hard werken, toewijding, passie en ijver. „Daarom zeg ik altijd tegen mijn studenten: ik ben geen

genie. Ik heb deze baan gekregen door vol te houden en niet op te geven.” Ik zit naast Freeman Dyson, een van de hoogleraren hier op het Institute for Advanced Study. Een plek die bekendstaat vanwege zijn genieën, en waar beduidend minder vrouwen dan mannen werken. Freeman was op zijn zesde al gefascineerd door wiskundige formules. Terwijl andere kinderen met autootjes speelden, speelde hij met getallen. Freeman is duidelijk niet gelukkig met de voordracht van Leslie. „Ken je het verhaal van Barbie?”, vraagt Dyson me na de lezing en steekt van wal. In 1992 kwam Teen Talk Barbie op de markt. De in roze gehulde pop pretendeerde namens tienermeisjes te spreken met onnozele zinnnetjes als: „Zal ik ooit genoeg kleren hebben?”, „Ik zie je in de mall”, en „Winkelen is leuk.” De hel brak los toen ze ook bleek te zeggen: „Wiskunde is moeilijk.” Organisaties die zich bezighouden met de achterstand van meisjes in de exacte vakken sprongen erbovenop. Barbie moest haar verantwoordelijkheid nemen als rolmodel en geen sekse-stereotiepe onzin uitkramen. Wiskunde is belangrijk. Ook voor meisjes. The American Association of University Women deed fabrikant Mattel een proces aan, en won. Het geld werd aangewend voor wiskundeonderwijs aan meisjes.

Maar, vertelt Dyson, zijn ex-vrouw Verena Huber-Dyson, zelf een wiskundige, was het absoluut niet eens met de uitkomst van dit proces. Ze schreef een ingezonden brief naar de krant met de titel: *‘Barbie heeft gelijk. Wiskunde is moeilijk.’* In haar stuk betoogde ze dat je vrouwen juist tekortdoet door wiskunde voor te stellen als iets makkelijks. Daarmee stoot je precies die vrouwen af die je wilt aantrekken, namelijk die met een echt talent. „Waarom moet wiskunde ‘verkocht’ worden? Geef je kinderen op jonge leeftijd een passie en lineaal en kijk wie haar Barbie links laat liggen.” Precies de omgekeerde benadering van Leslie. Maar wat vindt Barbie er zelf van? Mattel heeft inmiddels de nieuwe taak als rolmodel voor meisjes op zich genomen met computeringenieur Barbie. De boodschap van deze pop met roze bril en roze pc in haar hand geklemd is klip en klaar. Barbie is een nerd. Helaas wist Mattel het alsnog te verprutsen. In het bijbehorende boek met de titel *Ik kan een computeringenieur zijn*, ontwerpt Barbie een game om kinderen te laten ontdekken hoe computers werken. Maar haar computer crasht en ze heeft hulp nodig. Van twee jongens, natuurlijk. Vast allebei een genie.

Reacties naar Pdejong@ias.edu